

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 17 (2881) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

„Singapore bevétele nem várat sokáig magára“

— mondotta a japán miniszterelnök. — Szakadatlanul özönlenek a japán erősítések a Maláj-félszigetre. — Ausztrália visszahívja az angol légierőben szolgáló repülőit

Szovjet rendszer szerint akarja ujjaépíteni Európa iparát Eden és Stalin

A földrészek külön-külön rendeződésének nagy körvonalai egyre jobban kialakulnak. Különösen erős határozottsággal jelent meg a japán miniszterelnök parlamenti beszédeiben Nagy-Ázsia képe. Toyo miniszterelnök az alsóházban is, a felsőházban is fölvezolta, hogy így gazdasági, mint pénzügyi és politikai téren Japán milyen ázsiai államszövetség létrejöttét kívánja japán vezetés alatt. A miniszterelnök nemcsak az egy hónap alatt végbevitt harcok nagy eredményekre mutatott rá, hanem arra is, hogy az érdekelt keletázsiai államok már mind legnagyobb megértéssel vannak Ázsia felszabadulásának új együttes szerveződése iránt. Még a csun-kingi kínai kormány területén is meg-
jött a kijózanodás az angolszász világuralommal való együttthaladás ellen. Perse a maláj félsziget elfoglalása. Singapur eleste, a japánbarát Siannak (Thajföld) Burmába való benyomulása, a Fülöp-szigeteknek a japán vezetéshez való csatlakozása mind azt jelenti, hogy az angolszászok segítő benyulása Kína földjére már lehetetlen. Tehát az egész Kínának körötnie kell a Kelet-kínában létesült nemzeti kormány irányítását, s csatlakoznia kell a japán vezetés alatt nagyázsiai szövetséghez.

Ennek a kihatásai Indiára is elmaradhatatlanok. Az ehhez való angol ut már csak a közelkeleti tengeri átjárókon, a nagyon kétségbe vált Földközi-tengeren lehetséges. Az északafrikai partokon még az angolok bizonyos erőt mutatnak az új fenntartására, de döntő erejükből hiányzik Törökország csatlakozása. Törökország viszont a legújabb hírek szerint makacsul kitart a semlegesség mellett, ami a jelenlegi körülmények között egyenlő értelmű az angol és szovjet elleni magatartással.

Az európai új egység kialakulását a szovjet-földön vívott német és vele szövetséges hadseregek helytállása a tengelyhatalmak javára biztosítja. Ezt a helytállást a szovjet csapatok sorozatos nagy támadásai nem tudták megintatni se, nemhogy áttöréseket tudtak volna végbevenni az a német és szövetséges előhaladási vonalakon. Sőt ezek az előhaladási vonalak a téli merevségből kezdendek ismét kelet felé előre mozdulni. Viszont mind ismeretesebbé válik Eden és Stalin megegyezése az európai szárazföld új térképe (a „Kontinen-

tális Charta“) felől, mely Európán belül és kívül Törökországot is oda akarja játszani a Szovjetnek. Még pedig nemcsak politikai alárendeléssel, hanem úgy is, hogy a szovjet gazdasági rendszere legyen uralmon Európában. A német-olasz vezetési Európával szemben angolszász pártfogás alatt így jelenik meg a bolsevista Európa képe. Ettől fél Törökország, s e félelem miatt marad inkább a tengelyhatalmak iránti várakozásban. Emiatt lesz a továbbiak során a földközi-tengeri ut is egyre bi-

zonytalanabb az angol világuralom részére. India sorsa is így mindinkább a jövő Nagy-Ázsia vonzókörébe kerül. A nemzeti irányokban megszerveződő Európa így járul hozzá, hogy Nagy-Ázsia is a maga legteljesebb egységét megtalálja.

Buenos-Airesben pedig egyik hír szerint a délamerikai államok értekezletén azt mondták ki nagy vonakodások és fenntartások között, hogy az amerikai szárazföldi egységet tartani akarják. De hogy ebből az európai és a japán

államokkal való diplomáciai szakítás eljög-e következni, az még kérdéses. Az egyes államok kormányainak még jóvá kell hagyniuk ezt a határozatot. Másik hír szerint Argentína és Chile ellenállása még mindig erős a nemyorki háborus politika ellen. Annyi bizonyos, hogy az amerikai szárazföld egységbe verődése folyamatban van, de ennek az egységnek a szilárdsága a tengelyhatalmak európai egységéhez, s Japán nagy-ázsiai egységéhez képest igen kétséges.

A japán miniszterelnök beszámolója a háború első hónapjának eredményeiről

Tokióból jelentik: (NTI) Toyo miniszterelnök szerdán az országgyűlésen hadügyminiszteri minőségében jelentést tett a japán hadsereg hadműveleteiről. Bevezető szavaiban emlékeztetett arra, hogy egy hónap alatt megszállták Hongkongot és Manilát, az ellenséges védelmi háromszög sarkpontját és az elmúlt napokban a Malaj-félszigeten is egészen a Singapore sziget-erődök szorították vissza a briteket. Nem fog sokáig magára várni Singaporenak, az ázsiai angol-amerikai állások utolsó támaszpontjának bevétele sem. Közben azonban tovább tart a Csungkingra gyakorolt nyomás és Csang-Kai-Sek seregét is sakkban tartják. A Fülöp-szigeteken folyó hadműveletek során befejezték az ellenséges maradványainak a manilai övezetben és a Balanga félszigeten történt bekerítését. A japán hadsereg repülői január 16-ig 190 ellenséges repülőgépet pusztítottak el a Fülöp-szigeteken. ja-

nuár 17-ig a Maláj-félszigeten 279 repülőgépet löttek le, vagy pusztítottak el a földön. Burmában 135 ellenséges repülőgépet semmisítették meg.

A hadügyminiszter azután közölte, hogy az eddig ejtett hadizsákmány sokkal nagyobb, semhogy részletesen fel lehessen sorolni. Egyedül Kuala Lumpurnál 68 löveget, 50 páncélcsocsit és 500 másfajta harcokocsit és gépkocsit zsákmányoltak a japán csapatok. Borneóban a teljesen védtelen japán csapatszallítóhajók áttörték az ellenséges tengeralttjárók biztonsági vonalát és december 24-én Kuesingnál (Srawack) sikerrel partrattették a csapatokat. A következő napon már megszállták Kuesing repülőtereit. A kínai hadműveletekről szólva, bejelentette, hogy miután Középkínában megsemmisítettek mintegy ezer főnyi ellenséges csapatot, sikeres hadműveletet végeztek 20 csungkingi hadosztály ellen, amelyek támadásukkal valószínűleg a

malajföldi brit csapatokat akarták tehermentesíteni. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) Toyo miniszterelnök a felsőházban kijelentette, hogy Japán elutasít magától minden kizsákmányolást vagy elnyomó politikát. Ellenkezőleg Nagyázsiaiában minden ország és nép függetlenül betöltheti saját helyét. Japán gazdasági védelmi társaság megszervezését tervezi, amely központja Japán Ami a déltengeri területek fölösleges nyersanyagait és árukészleteit illeti. Japán terve az, hogy ezeket amennyire lehetséges, Japán számára a közös jóléti terület és a szövetséges államok számára felhasználja. Japán rajta lesz, hogy az ehhez szükséges hajótér rendelkezésre álljon — Ezenkívül Japán központi szervezetet fog életre hívni a nagy keletázsiai építésmunka céljaira és gondoskodni fog megfelelő szakembereik kiképzéséről. (MTI)

Veszélyesnek tartják Londonban a burmai japán beszivárgást

Sanghaiból jelentik (NTI): Rangooni brit jelentések szerint a japán csapatok Tavoy elfoglalása után szerdán más helyeken is támadást intéztek Burma ellen. A támadás főiránya látszólag a Martaban-öböl partján lévő Moulmein ellen irányul. Moulmein Rangoontól délre van. Az új támadás mellett, melynek célja egy 250 kilométer hosszú földcsáv-

elvágása Burmától, a japán csapatok több más helyen is átlépték a határt. A brit jelentések szerint a thaiföldi és a japán csapatok együtt harcolnak. Rangooni hivatalos jelentés elismeri, hogy a japánok számbelileg fölényben vannak és a terep is kedvez nekik, mivel a thaiföldi fennsíkról baladnak a burmai síkság felé. (MTI)

Amszterdamból jelentik (NTI): Az angol híriroda a keletázsiai helyzetről többek között így ír:

A Távolkeleten a helyzet továbbra is komoly. A japánok nyomást gyakorolnak a Maláj-félszigetre és legierejük igen erős. Azzal a lehetőséggel számolva, hogy a nyugati partokon erősítése-

Ket kapnak, Sagamat környékén az angol csapatok helyzetét veszélyesnek kell mondani. A Burmában történt japán beszivárgást ugyancsak veszélyesnek íté-

lik meg Londonban. bár eddig még nincsenek pontos értesülések a hadműveletekről és az ott harcoló japán erők nagyságáról. (MTI.)

Johore Bahru közeli bevételével Singapore sorsa is eldőlt

Berlinből jelentik: (Stefani) Singaporei távirat szerint az angolok visszavonulása egyre fokozódik míg a japán erősítések felyton özönlenek. (MTI)

Az Uj Nemzedék írja: A Popolo di Roma szerint a Burma ellen intézett japán támadások, amelyek délen Rangoont, északon Csang-Kai-Sek utánpótlásának vonalait fenyegetik, két szempontból nagyjelentőségűek. Az északi japán előnyomulás Csungkingot teljesen elvágyja szövetségeseitől. A déli előnyomulás nagymértékben fokozza a belső nyugtalanságot Indiában és így

nehéz helyzet elé állítja Nagybritanniát éppen ezen az angol hadiipar szempontjából oly életbevágóan fontos területen. A maláji hadműveletekről a lap megjegyzi, hogy Johore Bahru bevételével ütött Singapore utolsó órája

Sanghaiból jelentik: (NTI) A Melbourne Herald értesülése szerint az ausztráliai háborús kormány elhatározta hogy az angol légierők szolgálatában álló valamennyi ausztráliai repülő visszahívja. A lap a visszahívást az Ausztráliát fenyegető veszéllyel indokolja. Ez a veszély allandoan fokozódik, ezért nem lehetett tovább halasztani a visszahívást. (MTI)

Tokióból jelentik: Smetanin tokiói

Erős nyomást gyakorolnak Argentínára és Chilére a riói értekezleten

Berlinből jelentik: (B. T.) Rio de Janeiroi jelentés szerint a szerdai nap sem hozott változást Argentína és Chile magatartásában. Mindkét állam vonakodik attól, hogy megzakítsa a diplomáciai viszonyt a tengelyhatalmakkal, sőt gazdasági intézkedéseket sem akar tenni a hármasegyezmény tagállamai ellen. Mexikó, amelyet Uruguay támogat, hír szerint azt javasolja, hogy a hármasegyezmény hatalmaival való diplomáciai viszony megszakításáról szóló határozati javaslatot újra szövegezzék meg és az új szövegezésben juttassák kifejezésre, hogy Argentína és Chile kormányai nem képviselik népük akaratát.

Madridből jelentik: (NTI) A rio de Janeiroi értekezletről érkezett jelentés szerint az amerikai köztársaságok elhatározták, hogy az értekezleten megállapítják, felségjogaik tekintetbevételével és alkotmányos intézményeik hatáskörével összhangban nem tarthatják fenn a diplomáciai kapcsolatokat Japánnal Németországgal és Olaszországgal, mert Japán a kontinens egyik nevezetét megtamadia, míg Németország és Olaszország hadatüzent a megtámadott nemzetnek. Ezt a határozatot most az illetékes országok kormányainak jóvá kell hagyniok. Az országok alkotmányos intézményeinek hatáskörére történt utalás — a Német Távirati Iroda szerint — fenntartás jellegűnek látszik. (MTI)

A Kontinentális Charta „újárendezési” terve

Az Esti Ujság írja: Az NST londoni jelentése szerint itteni politikai körökben a jövő hétre várják Molotov külügyi népbiztos látogatását, aki folytatja az Eden moszkvai látogatásakor megkezdett tárgyalást. Érkezése pontos idejét még nem közölték. Londonban híre jár, hogy Molotovon kívül Lozsovszky helyettes külügyi népbiztos is Londonba utazik.

Berlinből jelentik: A Berliner Borszeitung ankarai jelentés alapján rendkívül érdekes részletet közöl Eden és Stalin megbeszéléséről. Ezek a részletek a Beirutban megjelenő Orient című újságban láttak napvilágot. Altalában Kontinentális Charta

néven beszélnek erről a tervről, mely parhuzamosan a Churchill és Roosevelt által teremtett Atlanti Chartával akarja megoldani a világ kérdéseit. A Kontinentális Charta természetesen csak az európai ügyekre vonatkozik. Ezen az alapon, a terv szerint új államot hoznának létre. Ez az új állam szovjet vezetés alatt állana. Erdekesebben a szociális elrendezésben az, hogy Európa egész iparát megsemmisítene és a szovjet gazdasági életéhez

hasonlóan rendezné ujja az európai gazdasági életet.

Tetuanból jelentik: (Stefani) Gibraltári hír szerint az elsőrendű élelmiszekben, különösen húsban és lisztben nagy a hiány. Az Atlanti-tenger felől várt több élelmiszerszállító hajó nem érkezett meg Gibraltárba. Valószínű, hogy az utóbbi betekben sorra torpedótámadások áldozatai lettek. A nékiülözések nagy elégedetlenséget keltenek a csapatok között. (MTI)

Szigoruan büntetik a közellátási visszaéléseket

Háborus világban az ország belső biztonsága és nyugalma elsősorban a közellátás zavartalanágán épül fel. Ez azt jelenti, hogy az ország érdekei megkövetelik, hogy a nehéz helyzetben is mindenkinek, mindenből egyforma mértékben jusson. A közellátási viszonyokat hosszabb ideig nem lehet fenntartani, csak a céltudatos részletgazdálkodással, ami a háborus gazdálkodás első és legfontosabb feltelete. Ezt meg kell értenie mindenkinek, annak is, aki többet, jobbat szeretne kapni ma is.

Hétször halljuk, hogy kevés a kenyér, a cikor, a liszt, hogy nincs tojás, tej, sőt hagyma és burgonya is kevesebb van. Gondolnak-e azonban ezek a panaszkodók arra, hogy Magyarországon szinte az összes háborúban álló nemzetek között a legjobb helyzetben van? Gondolnak-e arra azokra, akik mindenéron szeretnék megélni készleteiket mások kárára, még szaporítani, hogy minden nap boldogan fonáskedhatnak a jó istenhez, mert nekünk ma sem kell légvédelmi pincékbe menekülni, hogy ott lessük, mikor vonulnak el az ellenséges repülő, nekünk nem kell félnünk attól, hogy békés álmunkból vernek fel a légvédelmi szirénák zúgásai és ha reggel hidegebb is a szobánk, mint máskor, nyugodtabb és jékésebb években szokott lenni, ha kevesebb is a reggelink és az ebédünk, mégis, ezt a keveset nyugodtan és életünk teljes biztonságában költethetjük el.

A közelmúltban több olyan rendelet jelent meg, amelyek a legfontosabb élelmiszerek fogyasztását az eddigieknél célszerűbb alapokra igyekeznek helyezni. E rendelet kiadásában az a vezérgondolat vezette a kormányt, hogy a közellátás zavartalanágának egyik fontos biztositéka a takarékoskás, ami ma nemzeti szempontból döntő jelentőségű is. Takarékoskodni kell tehát azoknak is, akik megszokták, hogy bőségekben éljenek. Takarékoskodni kell minden vonalon.

Ez a takarékoskodás azonban csak akkor fog igazán érvényesülni és eredménye csak akkor lesz igazán, ha nemcsak a közönség maga gondoskodik erről, hanem a kereskedő és iparos is és becsületesen szolgálják úgy a közérdeket, mint ezen keresztül hazájukat. Sem az iparosnak, sem a kereskedőnek nem lehet visszaélnie a mai helyzettel, de a közönség sem nyújthat segédkezet a visszaélésekhez, sőt, haladéktalanul az illetékes hatóságok tudomására kell hoznia minden olyan ténykedést, mivel a közérdeket, az ország érdekeit meg akarnák károsítani.

Az új rendeletek alkalmasak arra, hogy elérjék a kívánt eredményt. A közellátási miniszter ép ezért ellenőrizteti a közellátás zavartalanágát biztosító intézkedések végrehajtását és a rendeletek megtartását. A hatósági ellenőrzés igen szigorú és a közellátási visszaéléseket az iperengedély megvonásával is lehet büntetni.

Apolló Filmszínházban Az utolsó 5 év legnagyobb sikere!
WALT DISNEY gyönyörű színes mesefilmje
PINOKKIO

Belvárosi mozdó

Jókai regénye: **Trenk a pandur, kalandjai**
Hans Albers-el.

CASINO

Pénteken utoljára

A MADRIDI KÉM

Szombattól: **Jonny Weismüller: TARZAN és FIA**

szovjet nagykövet január 24-én elhagyja Tokiót, hogy jelentést tegyen kormányának

Törökország politikája továbbra is szigoruan semleges marad

Stockholmi és zürichi jelentések szerint Törökország állásfoglalásának kérdése élénken foglalkoztatja a német sajtót. Göring lapja az *Essener Nationalzeitung* azt írja, hogy Anglia és a Szovjet tervszerűen bekerítették Törökországot. Ezzel a bekerítéssel szemben a törökök nagyobb elővigyázatossággal viseltetnek, mint bármikor a múltban.

A *Kölnische Zeitung* hangoztatja, hogy a német győzelem a szoros szabadságát biztosítja Törökország számára és mindenkorra le fog számolni az orosz imperializmussal. A lap annak a reménynek ad kifejezést, hogy ezt az érdeket Törökországban is felismerik.

Ankarai jelentés szerint *Saradzsoğlu* török külügyminiszter a köztársasági párt parlamenti csoportja előtt külpolitikai beszámolót tartott, amelyről azonban hivatalos közleményt nem adtak ki. Török politikai körökben úgy tudják, hogy a török külügyminiszter figyelmeltette a képviselőket, hogy ne adjanak hitelt különféle híreknek, amelyek Törökország politikájának irányváltoztatásáról szólnak. A török politika továbbra is szigoruan semleges marad.

Wirth Károly izgatási ügye az ötös tanács előtt

Az Esti Ujság írja: Szuronyos fegyőrök állították ma délelőtt elő a szegeci Csillagbörtönből a 15 évi fegyházra ítélt Wirth Károly, volt nyilas lakosságos országgyűlési képviselőt. Az ügyészség ugyanis a rendőrség elleni gyűlöletre való izgatás vétsége címén emelt ellene vádat. Wirth a Dunaközön 1949 nyarán többszáz nyilas tüntetőt vezetett, majd a tömeget szétosztani akaró rendőrsztek és legénység ellen izgatott. Ennek során durva és még nem ismételtető szavakkal illette a rendőröket. Az ügyet most ötös tanács tárgyalja.

Zakar András

Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták

Ara ízve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

Molotov Londonba utazik

Ismét mélypontra került a riói értekezlet

Megsemmítő csapatot mértek a japánok a Johoreban bekerített brit erőkre

Tokióból jelentik: (NTI) A Domei-iroda szerint Burmában a japán csapatok már Moulmunhoz közelednek, amely igen közel van Rangonhoz. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A rendelkezésre álló adatokból kiderül, hogy a japán előcsapatok már mintegy tíz kilométerre vannak Johore Bahrutól, a Johore tartomány fővárosától. A felszínen még hadakozó ausztráliai csapatok bekerítése tovább tart. A burmai Davoy bevétel a hadművelet új szakaszára utal. A Fülöp-szigeteken Mc Arthur csapatai tovább vonulnak vissza. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (NTI) Melbourne-i jelentés szerint a háborús kormány törvényrendeletet bocsát ki, amelynek értelmében az ausztráliaiakra kötelező lesz a katonai szolgálat. (MTI)

Saigonból jelentik: (Stefani) A singapori rádió jelentése szerint egy japán tengeralattjáró a Fülöp-szigetektől nyugatra elsüllyesztett egy amerikai repülőgépanyahajót. (MTI)

Ujabb súlyos légitámadás Singapore ellen

Tokió. (NTI) A tengerészeti miniszter az országgyűlés ülésén áttekintő jelentést tett a japán tengeri hadműveletekről a nagy keletázsiai háború kitörése óta. Kijelentette, hogy a japán hajóhad gyakorlatilag úra a Csendes-óceánon a Maláji-félszigettől és Holland-Indiától az Egyesült Államok nyugati partjáig. A hajóhad együttműködött a szárazföldi és a tengeri legierőkkel a Singapore, Fülöp-szigetek és a Borneó elleni támadásoknál és most kiterjesztik hadműveleteiket az ellenséges hadihajók, főleg a tengeralattjárók és a csendes óceáni amerikai támaszpontok ellen. (MTI)

Tokió. (NTI) A japán főhadiszállás jelentése szerint újabb súlyos légitámadásokat intéztek Singapore ellen.

Kedden este Japán bombázógépek nagy ürmeretű bombákkal árasztották el Singapore katonai berendezését. A parancsnokság épületét közvetlen találat érte. A kísérő vadászgépek tíz ellenséges gép közül hetet lelőttek.

Három bombázó nem tért vissza. (MTI)

Bataviából jelentik: (OFI) A holland-indiai hadjelentés közli, hogy a japánok Celebes szigetén végleg megszállták Minsahasát. (MTI)

A csapások egész sorozatát kell elviselniük az angolszászoknak a Csendes óceánon

Tokió. (OFI) Az Asahi maláji tudósítója a következőket táviratozta: Japán csapatok január 20-án elfoglalták Segamatot. Január 13-án megindították támadásaikat a hatvan kilométer mélységbe kiépített ellenséges erődítmények ellen. Az erődítménye-

ket a nyolcadik ausztráliai hadosztály védte. Ezeknek visszavonulását a partraszállt japán csapatok elvágták. (MTI)

Genfből jelentik: (NTI) A Csendes-óceán nyugati részén folyó hadműveletek a Daily Telegraph szerint olyan

kedvezőtlenül fejlődtek az angolszász szövetségesek szempontjából, hogy mindenfelől tömegesen hangzik el a bíralat. Egy vagy két vereség elkönnyvé- lése még nem nehéz feladat, azonban sokkal nehezebb, ha a csapások egész sorozatát kell elviselni. Most az a kérdés, sikerül-e a japánoknak elfoglalniok Singaport?

Tokióból jelentik: (NTI) A Tokio Asahi Simbun maláji különjelentése szerint a japán csapatok kedden reggel megsemmisítő csapatot intéztek Johore déli részén a bekerített brit erők ellen. A japán csapatok Segamatól délre nagyobb ellenséges erőket fogtak közre és ejtettek foglyul. — Malakkától délre Batu-Pahatnál szintén bekerítették és foglyul ejtettek ott harcoló ellenséges csapatokat. A foglyok számát még nem tették közzé. A harcok további során a nyugati partvidéken Malakkától délre sok helyen partraszálltak a japánok és ezáltal elzárják az ellenség elől a visszavonulás útját. Becslés szerint még mintegy 20.000 főnyi ausztráliai és indiai katona tanúsít elkeseredett ellenállást Johorenál, hogy kikerülje a megsemmisítést. Ha ezt az utolsó ellenállást leküzdik, megindul a támadás Singapore ellen. (MTI)

Súlyos harcok folynak a burmai határon

Tokióból jelentik: (NTI) A Moulmein felé előrehaladó japán hadseregcsoporthoz Burmából jelentik, a határ és Moulmein közt ellenálló 40.000 főnyi angol csapatokat nehéz harcok után visszavetette. A Moulmein repülőtere ellen intézett japán légitámadások során a japánok négy ellenséges gépet lelőttek. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (NTI) Bataviai jelentések szerint a holland hadsereg hadvezetősége elismeri, hogy

Mina-Hassa kerülete Észak-Celebesben kemény harcok után japán kézre került. Japán repülőgépek bombázták a szumatrai Belavan kikötőt, valamint egy másik közelebről meg nem jelölt boreói repülőteret. A hadjelentés elismeri, hogy a földön álló holland repülőgépekben a támadás kárt okozott. A harcokból több holland repülőgép nem tért vissza támaszpontjára. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) Mint szer-

dán este Tokióban kijelentették a burmai part legfontosabb támaszpontjainak megszerzése lehetővé teszi a japán véderő számára, hogy végrehajtsa hadműveletét Rangon és Dél-Burma ellen és hogy tengeri hadászati műveleteket hajtson végre a burmai öböl térségében Davoy megszállása gazdasági szempontból különösen fontos, mert a 30.000 lakosú város a rizs, cink és gumi kereskedelem központja. (MTI)

Súlyos vereséget szenvedett a szovjet haderő a Fekete-tengeri arcvonalon

Berlinből jelentik: (NTI) A szerdai hadijelentés kiegészítésül közlik: Egy német búvárnaszádnak a Jeges-tengeren sikerült egy erősen biztosított hajókaravánból elsüllyeszteni egy rombolót és egy kereskedelmi hajót egy másik rombolót és két kereskedelmi hajót megrongálni. A Fekete-

tenger partján még nagyobb lett a német támadás sikere. A Szovjet igen nagy erőket összpontosított erre az arcvonalra. A siker helyett azonban kemény vereséget szenvedett. A szovjet haderő támadásai világosan mutatják, hogy mennyire fontos nekik

mielőbb döntést kicsikarni. A német elhárító harcok és ellenlökések bizonyítják nemcsak a szovjet törekvéseknek hiábavalóságát, hanem azt is, hogy a szovjet csapatokból hiányzik a tényleges átütőerő. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) A Führer főhadiszállásáról közlik a NFI-vel. A véderő főparancsnoksága közli: A doneci arcvonalon elkeseredett harcokra került sor. Ellentámadásokkal visszavetettük azokat az ellenséges erőket, amelyek a folyam felső folyása mentén betörték a német vonalakba. A szovjet 1100 halottat és több száz foglyot veszített. A feodoziai csatáron ejtett zsákmány 10.605 fegyver és 85 páncélkocsira emelkedett. A légierő a kercsi vizeken megrongált egy nagyobb ellenséges kereskedelmi hajót. Egy tengeralattjárónk a Jeges-tengeren egy erősen biztosított karavánból elsüllyesztett egy rombolót és egy gőzöst, valamint megrongált egy másik rombolót és két gőzöst. Harcigépeink a kelet-angliai partok mentén kikötő berendezéseket, valamint egy rádióállomást találtak telibe. Észak-Afrikában gyenge tüzéségi tevékenység folyt. Nappal és éjjel eredményes támadást intéztünk La Valetta repülőtere ellen. Északnyugat-Németország partvidéke felett négy gépet lelőttünk. (MTI)

Megsemmisítették a németek a Feodoziát megszálló bolsevik hadsereg legnagyobb részét

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 598. közleménye: Cirenai-ka arcvonalán csekély tűzéségi tevékenység folyt. Repülőink sikerrel bombázták Derna és Tobruk kikötőberendezéseit és felgyújtottak egy ellenséges

hajót. Német gépek Malta ellen intézett ismételt támadásaikkal katonai célpontokat és egy gőzöst találtak el. Lelőttünk két angol gépet. (MTI)

Rómából jelentik: (MTI) A Giornale d'Italia katonai szakértője a kö-

Igy szárítják a malia-kendert a Fülöp-szigeteken

vetkezőket írja. Maga az angol offenzíva, amelyet nagy zajjal harangoztak be, néhány nap óta a legnagyobb lassúsággal halad előre. Akármilyen fordulatot vegyenek a jövőben a hadműveletek, tény, hogy az angolokat a német és olasz ellenállás eredeti tervek felhagyására készítette.

Bukarestből jelentik: (NTL.) A ro-

mán haderők főhadiszállása jelenti, hogy a román alpesi csapatok, valamint a román gyalogos és lovas sereg heves harcok után legyőzte és megsemmisítette a németekkel együttműködve a Feodoziát megszálló bolsevik haderő legnagyobb részét. Az ellenség igen súlyos veszteséget szenvedt emberben és hadianyagban.

leg péntekre halasztották, lehet azonban, hogy még későbbre kell halasztani. (MTI.)

Abetz ismét Párizsba utazott

Berlinből jelentik (NTL.): Abetz párizsi német nagykövet — mint a Wilhelmstrassen is megerősítették — ismét Berlinben tartózkodik. Nem voltak hajlandók nyilatkozni azokról az okokról, amelyek rövid tartózkodás után állomáshelye elhagyására készítették. (MTI.)

Vichyből jelentik (NTL.): A Párizsba kinevezett olasz nagykövet tegnap megérkezett a francia fővárosba. Kinevezése nem jelenti a formaszertüti diplomáciai képviselőt. Az olasz nagykövet megbízatása Abetz német nagykövetéhez hasonlítható. (MTI.)

A bolsevizmus legyőzése bizonyos — mondotta Doriot

Párizsból jelentik: (Stefani.) Doriot a keleti arcvonalon harcoló francia légió tagja, aki szabadságát Párizsban tölti, elmondta, hogy a moszkvai szakszon két francia zászlóalj áll harcban és már is alkalma volt magát kitüntetni. A francia és a német katonák közt a viszony kitünő. Az általános helyzetről kijelentette, hogy a folyamatosan lévő hadműveletek célja az arcvonal kiigazítása és a németek a helyzet urai. Doriot azzal zárta beszavait, hogy a bolsevizmus legyőzése bizonyos. (MTI.)

Párizsból jelentik: (NTL.) Báró Gablenz tábornok annak a keleti arcvonalon harcoló hadosztálynak parancsnoka, amelyhez a bolsevista-ellenes francia önkéntesek légiója tartozik — mint a francia sajtó jelenti — napiparancsában a következőket mondja:

Önkéntesek! Hazátok nehéz időket él át amikor ti csatlakoztatok a Fülher seregéhez, hogy a bolsevizmust európai kultúránk ellenségét legyőzzétek. Noha az ellenség ellenállt, a parancsban kapott támadási célpontokat elértétek és ezzel kiváló katonai tulajdonságokról tettétek bizonyosságot és a franciák hadierényeit ismét megmutattátok. (MTI.)

Mélyponton a riói értekezlet

Stockholmból jelentik: (Stefani.) A Dagghens Nyheder londoni jelentése szerint angol politikai körökben úgy tudják, hogy Molotov rövidesen Londonba érkezik a Moszkvában Edennel elkezdett tárgyalások folytatására, mivel úgy látják, hogy a tárgyalások nem jártak egészen kielégítő eredménnyel. (MTI.)

Bern. (NTL.) Egyes svájci lapok riói értesülései szerint Brazília a pan-amerikai konferencia eredményének bevárása nélküli elhatározta, hogy az eddiginél szigorúbb ellenőrzés alá helyezi a német olasz és japán sportegyesületeket, továbbá a szabadidős szervezeteket. Elhatározták, hogy az idegen nyelvű iskolák engedélyt egyelőre nem adják meg. (MTI.)

Berlin. (NTL.) Német illetékes helyen közlik: A Wilhelmstrassen a riói értekezlettel kapcsolatban értésére adtak a déliamerikai államoknak, hogy mitsem kell tartaniok a tengelyhatalmaktól, ellenkezésképpen mindent remélhetnek Európától gazdasági felépíttségük és kapcsolataik alapján. (MTI.)

**Pártoljuk
a keresztény
kereskedelmet!**

Genfből jelentik: (NTL.) Riodejaneiróból jelentik: A amerikai külügyminiszterek riói értekezlete csaknem egy heti munka után újra mélypontra került és egy lépéssel sem jutott tovább a megnyitás óta. A szerdára várt nyilatkozatot csütörtökre, eset-

Szülői értekezlet a Szent László gimnáziumban

A nagyváradi Szent László gimnáziumban most volt az idei tanév első szülői értekezlete. A gimnázium tágas tornatermét színültig megtöltötték a diákok minden rendű és rangú szülői.

Az értekezletet Jakó Albert igazgató nyitotta meg. Megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy az átmeneti, nehéz időkkel járó nevelői és fegyelmező feladatokat a tanárok csak a szülőkkel együtt oldhatják meg. A magyar iskola nem csak ismeretekre akar nevelni, hanem jellemeket akar formálni. Magyar jellemeket, amelyek megállják majd helyüket minden nehézségben. A tanári kar hívatása magasztalan áll és világosan látja feladatát, átérzi annak nagy jelentőségét. Semmit sem tud azonban elérni a szülők közreműködése nélkül. Természetesen figyelembe kell venni a jellemalakítás anyagának, a gyermeknek jó és rossz tulajdonságait. Eredménytelen lesz a nevelés, amikor a tanári kar és a szülők nem egységes célkitűzések szerint végzik munkájukat. A szülő megmondhatósága megintatja a gyermek előtt: tanárai tekintélyét, de

önmagának is árt, mert a gyermek lelkiében kételyek merülnek fel a szülők álláspontjára vonatkozóan is. A legteljesebb bizalom mellett is lehetnek egyéni meglátások amelyek azonban sohasem valók a gyermek előtti tárgyalásra és kitergetésre. Éppen erre valók a szülői értekezletek.

A megnyitó beszéd utáni eszmecsere folyamán igen sok kérdés merült fel a tanulók tízórai zsemlejéről és kenyéradagjáról, a fegyvermezésről, a nagyobb szigorúság szükségességéről, a túlzott mozi- és színházlátogatásról, az éjszakai kószalásokról és más visszaélésekről. A szülők és a tanári kar megegyezett abban, hogy a diákság érdekében szigorítani kell a fegyelmen.

A szülői értekezlet amelyet végig a legnagyobb bizalom, a kölcsönös megértés és komolyság jellemezte, ezzel véget ért. A szülők azzal a tudattal és bizonyossággal távoztak az értekezletről, hogy gyermekeik nevelése a legjobb kezében van és a tanári kar gondos, önfelelőző munkát végez.

Dr. Balog József.

A hófuvás és fagy miatt vonatkorlátozásokra volt szükség

A MAV igazgatósága tájékoztatót adott a vasuti korlátozásról

Nagyvárad. Saját tud. A rendkívüli fagy és a hófúvások miatt a MAV vonalain több vonatjáratot be kellett szüntetni. Ezzel kapcsolatban a nagyváradi állomásfőnökség az alábbi tájékoztatót közölte lapunkkal:

Az utazóközönség tájékoztatása végett tisztelettel közöljük, hogy a M. Kir. Államvasutak Igazgatósága f. évi december hó 22-től az alábbi vonatok közlekedését beszüntette:

Budapest Keleti pályaudvar—Beszterce között az 510. sz. gyorsvonat Nagyváradra érkezik 4 óra 25 perckor, indul 4 óra 40 perckor.

Beszterce—Budapest Keleti pályaudvar köz: az 509. sz. gyorsvonat Nagyváradra érkezik 3 óra 04 perckor, indul 3 óra 19 perckor. Ez a vonat január 22-én még közlekedik.

A Nagyváradról d. u. 13 óra 26 perckor induló személyvonat csak Püspökladányig közlekedik azzal a budapesti közvetlen kocsik nem közlekednek, ugyancsak nem közlekednek a közvetlen kocsik a Nagyváradra 19 óra 13 perckor érkező személyvonattal sem, mivel a közvetlen kocsikat Püspökladánytól továbbító Debrecen—Budapest, illetve Budapest—Debrecen közti közlekedő 1703. illetve 1704. sz. gyorsvonatok is elmaradnak.

A Nagyváradról Budapestre 13 óra 26 perckor induló közvetlen kocsik utoljára f. hó 22-én még közlekednek.

Debrecenből Nagyváradra 17.26-kor érkező, illetve a Nagyváradról Debrecenbe 19.38-kor induló személyvonatokat is beszüntették.

A kormányzói pár teán látta vendégül Luukonnen asszonyt

Budapestről jelentik (MTI.): A Kormányzó ur öfömlétsége és a Fömlétségi asszony szerdán délután teán látta vendégül Fanny Luukonnen asszonyt, a finn Lotta-szervezet elnökét, akit Wuerimaa finn követ kísért el. A Fömlétségi pár nagy érdeklődéssel beszélgetett a finn lották elnökével, akinek a Kormányzó ur átnyújtotta a Magyar Vöröskereszt Erdemességét.

MOT jelenti: Luukonnen asszony a finn Lotta-szervezet tábornoka szerdán délután 6 órakor tartotta meg a tiszti kaszinóban nagy érdeklődéssel várt előadását a finn Lotta-szervezetről és annak önfeláldozó munkájáról. Az előadást nagy közönség hallgatta végig, scrukban a kormányzó feleségével. Azután a honvédelmi miniszter nevében Bédly Alajos altábornagy adott vacsorát Luukonnen asszony tiszteletére. (MTI.)

Keitel vezértábor-nagy kormányzói kihallgatáson

A MTI jelenti: A Kormányzó Ur szerdán délután egy órakor kihallgatáson fogadta Keitel Vilmos vezértábornagyot, a német véderőfőparancsnokság vezetőjét, akinek ez alkalommal fényképét nyújtotta át. Öfömlétségeket Keitel vezértábornagyot villásreggelin látták vendégül.

Fagyhullám Európában 16 fokos hideg Nagyváradon

Nagyvárad Saját tud. A fagyhullám, amely egész Európát elárasztotta, Nagyváradra is eljutott. Csütörtökön reggel volt eddig a legnagyobb hideg: 16 fok nulla alatt. A ködös, szibériai időjárás délfelé sem sokat enyhült.

Hodmezővásárhelyről jelentik: (MTI.) Szerdán reggel a városban 25 fok hideget mértek.

Stockholmból jelentik: (NTL.) A svéd tengerparton 23 fok hideget mértek. Észak-Svédországban 53 fokra süllyedt a hőmérséklet. (MTI.)

Szöfiából jelentik: (NTL.) Bulgáriát nagy hideghullám árasztotta el. Egyes helyeken minusz 27 fokot mértek. (MTI.)

Nyugtalanító Portugália gazdasági helyzete

Lisszabonból jelentik: (Stefani.) Portugália gazdasági helyzetét hivatalos és újságírói körökben nyugtalanítónak mondják. A lapok vészkiáltásokat hallatnak és felszólítják a lakosságot: alkalmazkodjék a korlátozásokhoz, amelyeket szükségképp elrendeltek. (MTI.)

Bányalégrobbanás 37 halálos áldozattal

Lionból jelenti a NTL.: A lapok jelentése szerint San Etienne mellett bányalégrobbanás során 33-an vesztették életüket és 30-an nehebesültek. A robbanás szerdán hajnali 4 órakor történt 1050 méter mélységben. (MTI.)

Párizsból jelenti a N. T. I.: A San Etienne-i bányakatasztrófa halálos áldozatainak száma 37-re emelkedett. (MTI.)

HOGYAN ÉLNEK A ZSIDÓK SZLOVÁKIÁBAN?

Drákói törvénykönyvet alkottak a zsidók számára

(Peki) A Szlovákiában annyiszor és oly sokféleképpen említett zsidókérdés új fejezethez érkezett. A 198. számú 1941. szeptember 9-én kelt rendelet zsidókódex összefoglaló név alatt újabb rendezést a szlovákiai zsidók helyzetéről. A 270 paragrafusból álló mintegy 40 oldalra terjedő rendelet fontosabb pontjait a következők:

1. §. A törvény szerint zsidóknak számít nemre való tekintet nélkül az, aki

legalább három zsidófajta nagyszülőtől származik,

az a zsidókeverék, aki két fajtag zsidó nagyszülőtől származik abban az esetben, ha 1939. április 20-án vagy ezután izraelita vallású volt vagy lett,

ha 1939. április 20-a után zsidóval lépett házasságra,

aki zsidóval folytatott házasságon kívüli viszonyból származik és mint törvénytelen 1940. február 20-a után született.

A rendelet szerint zsidófajú nagyszülőnek kell számítanunk azokat, akik izraelita vallásúak voltak.

2. §. A zsidókeverék az, aki két zsidófajú nagyszülőtől származott. Nem számít zsidónak az a keverék, aki egy zsidófajú nagyszülőtől származik.

3. §. A származás igazolásáról intézkedik és kimondja, hogy hivatalos szerveknek, ha elkerülhetetlenül fontos joguk van kérni származási bizonyítványt.

Megkülönböztetés és házasság

4. §. A zsidóknak kell minősíteni azt a nyilvános kereskedelmi társaságot, amelyekben a tagok fele zsidó, vagy ahol a nyereségnek legalább fele a zsidókat illeti. Ugyanez vonatkozik a betéti társaságokra. Részvénytársaságoknál és szövetkezeteknél, ha az igazgatósági tagok negyedrészre vagy a tőke fele zsidó, zsidónak számít. Ugyanez vonatkozik az arányszámot illetően a korlátozott felelősségű társaságokra.

6. §. A zsidók nyilvántartására vonatkozik. Ez a jegyzőhivatal, Pozsonyban a rendőrigazgatóság hatáskörébe tartozik. Nyilvántartást vezetnek azokról is, akik Szlovákia területén tartózkodnak, bár ott nincs lakhelyük.

8. §. Kimondja, hogy a zsidók a megkülönböztető jelet kötelesek viselni. (Egy utóbbi rendelet jelként a sárga csillagot állapította meg.)

9. és 10. §. Megtiltja zsidó és nemzsidó között a házasságot és a házasságon kívüli érintkezést.

Az sem lehet közalkalmazott, akinek házastársa zsidó

12. §. A zsidóknak nincs választójoga, zsidókeveréknek és zsidó nemzsidó házastársának csak passzív választójoga nincsen.

15. §. A zsidó nem lehet alkalmazva állami szolgálatban, sem közhatalossági testületnél, nyilvános testületnél, vagy államilag támogatott intézményeknél. A községi szolgálatban való tilalom vonatkozik a keverékre és nemzsidó házastársra is. Zsidó nem lehet közjegyző, ügyvéd, mérnök, körjegyző, nem lehet keverék és nemzsidó házastársa sem, zsidó nem lehet orvos, állatorvos, nem folytathat gyógyszerészeti gyakorlatot, nem lehet tagja a Szlovák Néppártnak, valamint a regisztrált népcsoportnak stb.

22. §. A zsidóknak tilos a hitközségeken kívüli egyesületet vagy szervezetet alkotni. A zsidó központi hivatal az egyetlen engedélyezett zsidó szervezet. Nem rendezhetnek gyűlést, gyűlést, felvételül nem vehetnek részt. Nem lehet lapkiadó, szerkesztő, sem cikíró az engedélyezett zsidólapon kívül. — Szlovákia területén nem adható ki olyan tudományos, irodalmi, zenei stb. nyomatvány, amelynek szerzője zsidó. Zsidók kulturális tevékenységét csak olyan épületben fejthetik ki, amely épület kívülről nem feltűnő. Az összes épületeket, zsinagógákat eszerint kell átalakítani.

Csak zsidó lapban, zsidónak írhat a zsidó

Zsidóknak tilos a hitközségeken kívüli egyesületet vagy szervezetet alkotni. A zsidó központi hivatal az egyetlen engedélyezett zsidó szervezet. Nem rendezhetnek gyűlést, gyűlést, felvételül nem vehetnek részt. Nem lehet lapkiadó, szerkesztő, sem cikíró az engedélyezett zsidólapon kívül. — Szlovákia területén nem adható ki olyan tudományos, irodalmi, zenei stb. nyomatvány, amelynek szerzője zsidó. Zsidók kulturális tevékenységét csak olyan épületben fejthetik ki, amely épület kívülről nem feltűnő. Az összes épületeket, zsinagógákat eszerint kell átalakítani.

38. §. A zsidókat kizárják mindenféle iskolai oktatásból, az elemi iskolát kivéve. Elemi iskolán kívül más iskolát nem állíthatnak fel, magasabb iskolai képzettség elnyerése magántanulás útján sem lehetséges külföldi bizonyítványok nem nosztrifikálhatók.

Igen megzorítják zsidóknak háztartásban való alkalmazását. Zsidó nem

kutatást. Zsidó minden postai küldeményre köteles felírni pontos címét és a küldeményen feltüntetni a zsidó csillagot. A Központi Gazdasági Hivatalnak jogában áll egyes helyeket kijelölni, akár városrészeiről, községeiről, városokról, vagy járásokról van szó, ahol zsidók nem lakhatnak.

Zsidót egyáltalán nem tarthat alkalmazásban, zsidót pedig csak engedéllyel tarthat. Zsidót nem zsidó ügyvéd csak kivételes esetekben képviselhet. Zsidóknak nem adnak fegyverviselési, házassági inotervezési engedélyt. Zsidónak nem lehet rádiója, zsidók utazását az állami vasutakon és más közúti forgalomban a közgazdasági miniszter korlátozhatja.

Zsidók nem szerezhetnek ingatlant, nem vehetnek át ipari és kereskedelmi vállalatokat, kötelesek 1000 koronán felüli készpénzüket, névre szóló értékpapírjaikat, sorsjegyeiket, nemzeti fémből készült tárgyaikat, drágaköveiket, stb. beszovaltatni.

A zsidók nem tarthatnak maguknál nemzeti és állami kiválóságról készült képet, szobrot, államjelvényt, zászlót, továbbá fényképezőgépet, meszelőt és olyan gramofonlemezt, amely nemzeti dalt tartalmaz.

A kódex többi része főleg a rendelet végrehajtására vonatkozó utasításokat tartalmazza.

A tanulók iskolán kívüli viselkedésének szigorubb ellenőrzése

— Szülők és szülőhelyettesek figyelmébe —

Aki Nagyvárad főútjának ugynevezett korzó-részén végig megy egy ünnepi délelőttön, vagy az esti órákban, amikor sok ott a sétáló közönség, lépten-nyomon találkozik iskolai sapkájúkról könnyen felismerhető köztudottan tanulókkal: „diákok”-fiúkkal leginkább, de lányokkal sem sokkal gyérebben. Talán meg sem ütköznek ezen, különösen ha tudjuk hogy Nagyváradon a tanulók száma 3000 körül jár. Sokan gyönyörködnek is az életerős fiatalok üdőségében és eleve köztudottan, hogy sokszor karukba öltve hárman-négyen mennek egy sorban, nem figyelnek a járőrökre, akik kénytelenek a szűk gyalogjárón őket megkerülni, hogy belőlük ne ütközzenek. — mert ez is gyakran megtörténik.

Mások tömegesebb ácsorgásukkal akadályozzák a gyalogjárókat.

De feltűnőbbek már, amikor élénk, hangos, szabados viselkedésükkel zavart okoznak a közönséget. Nem egyszer az iskolába-menés, vagy onan jövés közben a villamoson a vidékről bejárók a vasúti váróteremben, vagy a vasúti kocsikban viselkednek így. Ilyen zárt helyen rendetlen viselkedésüket még azzal is súlyosbítják, hogy nagy hangon letárgyalják az iskolai élet eseményeit oly módon, amely egyáltalán nem tanúsít illő tiszteletet tanáraik iránt.

Legtöbb ember talán nem is talál ebben semmi feltűnőt, sem rendetlenséget, különösen azok nem, akik régebről megszokták itt a főutcának ezt a képét. De feltűnő ám azoknak, akik a trianoni Magyarország kisebb vagy ilyen, sőt nagyobb vidéki városából jöttek ide; olyan városokból, ahol a tanuló ifjuság fejelemzett, rendtartó, illedelmes és alkalmazkodó a középiskolák rendtartásához és iskolai házi szabályaihoz, amelyek pontosan előírják a tanuló utcai sétájának helyét, idejét és iskolán kívüli viselkedésének illő módját.

Természetes, hogy még jobban feltűnik e másféle szokatlan viselkedés az ifjuság nevelésével foglalkozóknak és a nevelést irányítóknak. Nagyvárad közelsége a debreceni tankerület székhelyéhez, de még a város kulturális jelentősége, leginkább pedig Kis József tankerületi kir. főigazgató úr különös melege érdeklődése a most felszabadult és területéhez csatolt területek népművelő és nevelő intézményei iránt okozzák hogy ő maga is sűrűn megfordul városunkban; megbízottai kiküldöttjei közül pedig csaknem minden héten jön valaki ide. E széles látókörű, nagy tapasztalatú jól megfigyelő tanügyi vezető férfiak nincsenek megelégedve a mi tanulóifjuságunk iskolán kívüli viselkedésével.

E miatt a tankerületi kir. főigazgató rendeletet intézett minden iskola igazgatójához, melyben kifogásolja ezeket a szülői felügyelet nélküli, néha órákon át tartó utcai csatangolásokat, a tanulókat kifogásolható, nem illedelmes viselkedését. Megállapítja azt is, hogy sok tanuló a tilalom ellenére is dohányzik az utcán. S mivel mindezek a legteljesebb mértékben elkerülendők minden középiskola rendtartásával, szigoruan meghagyta az iskolák igazgatóinak hogy

„a tanulók korzójának, csatangolásának, engedély nélküli színházba és moziba járásának, valamint meg nem engedett módon tánciskolák összejöveteleiről, vagy táncmulasságokon való részvételének vessenek véget. Minden ilyen meg nem engedett viselkedés a tanuló megintését és magaviseleti osztályzatának leszállítását eredményezi.”

Ismételt megintés esetére intézkedik a tanulóknak az iskolából eltávolítására is. E rendelet továbbá, hogy a tanulók igazolvánnyal látassanak el, mely igazolványokat a tanuló mindenkor köteles magánál hordani és köteles látni, más iskolából való tanárnak, vagy tanárnőnek is felszólítására igazolni magát. Az egyes iskolák pedig bizottságokat küldenek ki a tanuló iskolán kívüli viselkedésének ellenőrzésére.

E rendelet közzétételével célunk az, hogy a fejelemzett, nevelő munkához a szülőket és szülőhelyetteseket is segítségül hívjuk. Tanulmányozza minden szülő gyermekének iskolai „Ellenőrző könyvét”, amelyben az a tekintetben legfontosabb szabályok közöltek és ne engedje attól eltérni gyermekét. Az előirt időn túl (télén este 7 óra, nyáron 8 óra) csak a legnagyobb szükség esetén engedje feleit kísérő nélkül az utcára, s akkor lássa el útja célját feltűntető igazolvánnyal minden egyes esetben! Utólagos igazolást ilyen esetben nem fogadhatunk el. Kérjen számat gyermeké minden újáról, annak céljáról, idejéről és tartamáról! S ami legfőbb: iskolai sapka nélkül, amelynek viselete úgy a szünetekben, mint az iskolai időben egyaránt kötelező, se hét köznap se ünnepponon ne engedje ki házából gyermekét, mert aki ezt szándékosan hagyja otthon, vagy rejti el az utcán ruhája alá, tilos úton jár! Bármilyen lelkiismeretesen óhajtanak is ellenőrző, fejelemző és nevelő kötelességüknek eleget tenni a tanári testületek és a tankerületi kir. főigazgatói rendelettel e célra alkotott bizottság, munkájuk nem lehet teljes és eredményes a szülői ház segítségével!

A szülői háznak drága kincse a gyermek, de nekünk is az, nevelőkné, akikre bízottak. És még inkább a Hazának! Kötelességünk rájuk vigyázni s nemcsak tudást adni nekik, hanem ennél fontosabb hivatásunk és célunk is van: erkölcsös, fejelemzett, jellemes nemzedéket adni benőkö utódainként a Hazának. Ők a jövő! És a jövőt nem szabad még egyszer könnyelműen kiengedni kezeink közül!

Az iskolák közötti helyi bizottság nevében:

DIÓSZEGHY LÁSZLÓ,
a bizottság elnöke.

* A magunk részéről csak annyit jegyzünk meg, hogy már foglalkoztunk a kérdéssel ilyen értelemben. Örülünk, ha most illetékes helyről rendet teremtenek általános megelőzésre.

Megjelejt a nagyváradai ügyvédi kamara teljes névsora

A nagyváradai Ügyvédi Kamarától. 6.1942. Úk. sz.

Hirdetmény és felhívás

A nagyváradai Ügyvédi Kamara közléssel teszi, hogy a 7818/1940. M. E. sz. rendelet alapján, a nagyváradai, szatmári, zilahi és máramarosszigeti volt román ügyvédi kamarák kötelekéhez tartozott ügyvédek közül a következők jogosultak ügyvédi gyakorlat folytatására:

AVASPELSŐPALUN: Sinca Teofil.
 DIOSZEGEN: Griffaton Antal.
 ERDŐDÖN: Dr. Biró József, Egly János, Dr. Láng Gusztáv, Dr. Mets Gyula, Dr. Ifj. Mets Gyula, Dr. Mircea Gusztyv. Schwarzikopf Balázs.
 ELESDEN: Algáty Árpád, Dr. Dezső Aurél, Hellmayer Béla, Nagy Árpád, Dr. Póznár Kálmán.
 ÉRMHÁLYPALVÁN: Adorján Endre, Blöni Pál, Hubik Sándor, Dr. Jakab Géza, Dr. Sólom Fekete István.

FELSŐVISÓN: Kertész Adolf, Dr. Mán Zoltán, Niczky László Zoltán.
 HALMIN: Dr. Dobosi János, Dr. Leményi Papp Sándor, Szabó József.
 KRASZNÁN: Dr. Faragó József.
 KAPOLNOKMONOSTOR: Dr. Urdea György, Dr. Urdea László.
 MARGITTÁN: Balibán Lőrincz, Dr. Bereghy Sándor, Szűcs Lajos.

MÁRAMAROSSZIGETEN: Dr. Báthory Lajos, Dr. Bota Simon, Id. Dr. Mórey Ferenc, Dr. Gyenge Béla, Juszko György, Dr. Kalmár Jenő, Dr. Káldi Illés, Dr. Kékényesi László, Mihályi Flórent, Dr. Papp Mihályi Péter, Mész Gyula, Orosz György, Papp István, Dr. Papp László, Dr. Rozsy Béla, Dr. Székely Ákos, Dr. Székely Menyhért, Dr. Szöllőssy Tibor, Werner László.

NAGYBÁNYÁN: Dr. Asztalos Sándor, Dr. Bagossy Sándor, Dr. Berényi Béla, Dr. Bohatfal János, Brancoveanu Mircea, Campian Octavian, Csano Sándor, Dr. Csizér Zoltán, Dr. Gurka Vilmos, Leengyel Béla, Dr. Makray Mihály, Dr. Mikle Sándor, Dr. Nisztor Aurél, Nisztor Szilviusz, Dr. Osiann Gábor, Dr. Petrován Ferenc, Dr. Rákóczy Eilén Sándor, Dr. Richter István, Dr. Stoll László, Dr. Toma Gábor, Dr. Török Sándor.

NAGYKAROLYBAN: Dr. Bagossy László, Dr. Deby Albert, Fischer Béla, Etele Imre, Dr. Láhay Zoltán, Matcsfal, Dr. Péter István, Soltész József, Dr. Tóth Ernő, Dr. Várady János, Dr. Vetzák Ede, Id. Dr. Vetzák Ede.

NAGYVÁRADON: Balogh Károly, Benedek István, Dr. Bozsódi János, Chis Jenő, Dr. Czegléd Miklós, Derszy Zoltán, Dr. Dévald László, Dr. Erdélyi Ezevér, Dr. Erdöss Zsigmond, Dr. Faragó Viktor, Dr. Fehér Eudca, Dr. Fleischner Béla, Friedmann Zoltán László, Filip Tivadár, Dr. Hasas Emil, Dr. Horváth József, Hosszu Gyula, Dr. Kelas László, Dr. Kálnai Andor, Kerezi Ágoston, Dr. Kiss Endre Ferenc, Dr. Kovács Árpád, Dr. Kovács Ernő, Dr. Koller László, Krause László, Dr. Krüger Jenő, Dr. Lammel Antal, Dr. Lintner Déla, Dr. Lipsey István, Dr. Lörcincz Sándor, Löwenstein Rezső, Dr. Magyaradi Boros István, Dr. Nemlaha György, Dr. Ney Pál, Dr. Orbán Dénes, Dr. Orbán Dénesné sz. Grünzewig Erzsébet, Dr. Papp Károly, Dr. Patzkó Elemér, Dr. Pelle György, Dr. Pogány

Etele Imre, Dr. Pop János, Dr. Popity János, Potre György, Dr. Sarkady Sándor, Dr. Ridi Ferenc, Dr. Sály László, Dr. Sebő Mihály, Dr. Simonca György, Dr. Stern Bertalan, Dr. Suhayda György, Dr. Szathmáry Ferenc, Dr. Schmidt József, Dr. Turnowszky Sándor, Dr. Ullferti József, Veress János Béla, Dr. Zoltán Károly.

NAGYSZALONTÁN: Dr. Bereczky István, Lindenmayer Róbert, Pétery Lajos, Székelyhid Zoltán.

NAGYSOMKUTON: Dragomir Virgil, Dr. Papp Kornél, Pop László.

SZATMARNEMETIBEN: Dr. Ambrózy József, Dr. Ambrózy Sándor, Dr. Ambrózy Pál, Dr. Andercó Aurél, Dr. Andercó István, Dr. Antal László, Dr. Barbul Sándor, Dr. Bay Miklós, Bekény Ákos Zoltán, Buzek Norbert, Dr. Deiman Titu, Dr. Demian Viktor, Dr. Dombroviceanu János, Dr. Dzsúrán Endre, Dr. Erdődy Antal, Dr. Farkas Jenő, Fekete József, Dr. Fischer József, Dr.

Friedmann Árpád, Gyene Pál, Dr. Hadady Lajos, Dr. Harcsár Géza, Dr. Helmezy József, Dr. Maák István, Dr. Mártha József, Molnár Gábor, Muhi Miklós, Dr. Murvai László, Nicoara Kornél, Dr. Olariu Valér, Dr. Prinzing János, Radu János, Dr. Somlay Elemér, Dr. Suta János, Dr. Südy Szabolcs, Szabó Illés, Székely Gyula, Dr. Tanódy Endre, Dr. Teveli József, Dr. Veréczy Ernő, Dr. Viesler Béla.

SZÉKELYHIDON: Dr. Biró Sándor, Dr. Horváth Miklós.

SZILÁGYCSEHEN: Csók László, Dr. Gezda Sándor, Dr. Nemezy Alajos.

SZILÁGYSOMLYÓ: Dr. Brüll Márton, Dr. Ince Sándor, Dr. Molnár János, Dr. Nádudvary Jenő, Dr. Szabó János, Dr. Szentpétery Elemér, Dr. Vicas Valér.

SZINERVARALJÁN: Dr. Achim Szilviusz, Dr. Barbus György, Demian Emil, Dr. Kamenszky Viktor, Ligeti László.

TASNÁDON: Id. Dr. Hunyady János, Dr. Kaizler Endre, Dr. Kugler Vilmos, Dr. Páky Béla, Somogyi Endre.

ZILAHON: Dr. Adám János, Dr. Balványi Jenő, Dr. Bölöni Zoltán, Giday Gyula, Dr. Monori László, Dr. Nyárády Szilárd, Dr. Pintea Ágoston, Dr. Soly-

mos Iván, Dr. Szmrecsányi Béla, Dr. Szmrecsányi István, Dr. Szabó Sándor.

ZSIBÓN: Dr. Nagy Béla, Ungur Tivadar, Dr. Váncza Edit.

Azon ügyvédek, akik a megszállás ideje alatt ügyvédi gyakorlatot folytattak és a fenti névsorban nem szerepelnek, semminemű ügyvédi tevékenység nem folytathatnak, ügyfelek képviselőként sem peres, sem perenkívüli ügyekben sem bíróságok, sem közigazgatási hatóságok előtt nem járhatnak el, beadványokat nem szerkeszthetnek, jogi tanácsokat nem adhatnak, ügyvédi irodákban csak a kamara választmány, azonfelül ha zsidónak tekintendő egyénről van szó, — az értelmiségi Kormánybiztoság engedélyével nyelhetnek alkalmazást, volt ügyfeleik iratait maguknál nem tarthatják, ügyvédi irodát nem tarthatnak és ügyvédi névtáblát nem használhatnak. Az ez ellen vétők az 1934. III. t. c. büntető rendelkezései alá esnek.

Felhívja az Ügyvédi Kamara a jogkező közönséget, hogy azon volt ügyvédek, akik a megszállás alatt ügyvédi gyakorlatot folytattak, de a fenti névsorban nem szerepelnek, ügyeiket és irataikat vegyék vissza és általuk szabadon választandó, a Kamarába bejegyzett ügyvédnek adják át. Olyan ügyekben, amelyekben a jogositványát vesztett ügyvéd kamarai kirendelése alapján, pártfogó ügyvédi minőségben szerepelt, a megbízó új pártfogó kirendelését kérheti az Ügyvédi Kamarától.

Felhívja az Ügyvédi Kamara a jogositványukat elvesztett ügyvédek, kévéve azokat, akiknek felvétele a 2220-1941. M. E. sz. rendelet 4. §-a alapján folyamatban van, — hogy esetleges kamarai megbízásokat a vonatkozó iratokkal és az ügy állásra és a további teendőkre vonatkozó jelentéssel a Kamarához 8 nap alatt terjesszék be.

A kamarai közgyűlés miniszterileg jóváhagyott ügyrendi határozata alapján a jogosultságukat vesztett ügyvédek az 1941. évre a minimális 45 pengő kamarai díjat kötelesek megfizetni. Ennek teljesítése után a Kamaránál őrzött mindennemű eredeti okmányokat a Kamara irodájában, valamint a szatmári, zilahi és máramarosszigeti helyi bizottságoknál a hivatalos órák alatt átvehetik.

Kiket vette fel 1941 végéig

Az Ügyvédi Kamara megalakulása óta 1941. év végéig a Kamarába a következő ügyvédek jegyeztettek be:

FELSŐVISÓN: Dr. Komán János.
 KRASZNÁN: Szilágyi Sándor.
 ELESDEN: Wilhelm Jenő.
 NAGYKAROLYBAN: Dr. Lenkey László.

NAGYVÁRADON: Dr. Baranyi Ödön, Dr. Barcsay Károly, Dr. Barza Ferenc, Dr. Danka Gyula, Dr. Deby Kálmán, Dr. Erdei Gábor, Dr. Fráter Pál, Dr. Gergely Ferenc, Dr. Imrik Gusztáv, Dr. Kovács Károly, Dr. Könyves Ervin, Dr. Kristóf Gyula, Dr. Mázor József, Dr. Maar Gyula, Dr. Mucsy Imre, Dr. Mikowszky Jenő, Dr. Páris Vilmos, Dr. Rác András, Dr. Thury László.

SZATMARNEMETIBEN: Dull Sándor, Dr. Járfalussy Alajos, Dr. Keresztészeghy Sándor.

NAGYSZALONTÁN: Dr. Mérés Ignác Elek.

ZSIBÓN: Dr. Farcasiu Viktor, Dr. Fekete István.

Nagyvárad, 1942. január 1.

Dr. KRÜGER JENŐ
 elnök.

Az orvosi felelőtlenséget kétévi fogházzal büntette a törvénytörő

Budapestről jelentik (MOT.): A budapesti büntetőtörvényszék szerdán délután hirdetett ítéletet a Madi-Kovács Judit-féle bűnperben. Kreybig Rudolf ny. vezérőrnagyot gondatlan-ágból okozott emberölés vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért az enyhítő szakasz figyelembevételével 400 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet végrehajtását három évre felfüggesztette Kreybig La-

jost ugyancsak a fenti vétségben mondotta ki a törvénytörő bűnösnek és 4000 pengő pénzbüntetésre ítélte. az összeg azonnal megfizetendő.

Dr. Fedele Józsefet gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt mondotta ki bűnösnek a törvénytörő és két évi fogházra ítélte, valamint orvosi hivatása gyakorlásától két évre eltiltotta.

Rendeletek a Hivatalos Lapban

Budapestről jelentik (MTI): A Hivatalos Lap legújabb száma több igen fontos rendeletet közöl, amelyeket az alábbiakban ismertetünk.

Filos a facánvadászat

A földművelésügyi miniszter most kiadott rendelettel a facánállomány megmentése érdekében azonnali hatállyal megtiltotta a facánvadászatot.

Milyen bíróságok döntenek az ingatlanperekben?

A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a kormány rendeletét, amely a visszaesetolt keleti és erdélyi országrészekben fekvő ingatlan elvesztéséből eredő kártalanítási ügyekben az ingatlan fekvése szerinti bíróság kizárólagos illetékességét állapítja meg. Ha az ingatlan több bíróság területén fekszik, az eljárás bármely bíróságnál megindítható.

Külön nyilvántartást kell vezetni a katonai szolgálatot teljesítő munkásokról

A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli az iparügyi miniszter rendeletét a katonai szolgálatot teljesítő személyeknek a hatósági munkaközvetítés során biztosítandó elsőbbsége tárgyában. A munkaközvetítő hivatalok, illet-

ve a hatósági munkaközvetítők a katonai szolgálatot teljesített munkakörökéről külön nyilvántartást kötelesek vezetni.

Váltójegyre kapható lesz kifli és császárszemlye

A Hivatalos Lap most száma kormányrendeletet közöl, amelynek értelmében a sütdüzsökön kívül a vizeszemlyén kívül vizes, császárszemlyét is vizes kiflit is készíthetnek és hozhatnak forgalomba. A császárszemlye és a kifli egy-egy váltójegy ellenében szolgálhatók ki.

A liszt és kenyérváltójegyek az egész országban érvényesek

Budapestről jelentik (MTI): A Budapestre érkező utasok napról-napra az a kéressel fordultak a közéletmelzési hivatalhoz, hogy liszt- és kenyérváltójegyeket váltójegyre cseréljék be. Ezzel kapcsolatban közlik, hogy váltójegyekre csak ott lehet becserélni a liszt- és kenyérváltójegyeket, ahol kibocsátottak. A váltójegyek azonban az egész országban érvényesek.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem adunk vissza.

**SZÁZ IFJU HAZASPÁR A SZENT-
ATYA ELŐTT.** Vatikánvárosból jelenti
a Stefani: A Szentatya szerdán száz ifjú
házaspárt fogadott. A keresztény eré-
nyek ápolására intette őket (MTL)

**Tíz halottja van az angol futárrepü-
lőgép katasztrófájának.** Algecirasból je-
lentik: (OFI) A Kairó, Málta, Gibraltár
és London között szolgálatot teljesítő
brit futárrepülőgép lezuhánásakor 10
ember vesztette életét. A géppuskákkal
felszerelt 4 motoros hatalmas repülő-
gép a földreérkezéskor robbant fel. A
szerencsétlenség okát a nagy köddel
magyarázzák. Az égő roncsok között
talált egzenruhából arra következtet-
nek, hogy magasrangú katonatisztek és
diplomáták voltak az utasok. Az áldo-
zatok földi maradványait Gibraltárba
vieszik. (MTI)

**KIK KAPTÁK MEG A KISEZÜST
ES BRONZ VITÉZSÉGI ÉRMET?** Bu-
dapestről jelenti: Az Új Nemzedék
szerdai számában közli azoknak a hon-
védeknek névsorát, akiknek a m. kir.
I. honvédegyrshadtest parancsnoka a
Kocmányzó által reá ruházott hatáskör-
ben a legfelsőbb hadur nevében a ma-
gyar kieszüst, illetve a bronz vitézségi
éremet adományozta.

**Öt nemzetgyalazási pert tárgyalta esü-
törtékön a törvényszék büntetőtanácsa.**
Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön
délután tárgyalta a törvényszék ötös
büntetőtanácsa Graur Györgyné, Khor-
zán János, Pótsán János, özv. Vohl
Mihályné és özv. Kimpál Demeterné
nemzetgyalazási pereit. Graur György-
né ügyének főtárgyalása egész délután
tartott, ítéletet lapunk zártáig még
nem hirdettek.

SZÉNHIÁNY ANGLIÁBAN. Stoc-
kholmból jelenti a NTL: Angliában a
szén klasszikus hozzájárulása mutatkozik.
Az 1941. évi széntermelés az
előző évihez viszonyítva 30 százalékkal
kevesebb. Ennek fő oka az hogy a bá-
nyamunkások nagy részét behívták és így
sok hánya beszüntette működését. (MTI)

**Lezuhant a spanyol partoknál egy
négymotoros angol repülőgép.** Amster-
damból jelenti: (NTI) A brit huzsol-
gálat jelentése szerint a dél-spanyol
partok közelében egy négymotoros brit
repülőgép lezuhant. Tíz főnyi legény-
sége életét vesztette. (MTI)

**Betörőbandát szervezett egy kétszáz-
földas gazda.** Nagyvárad. Saját tud.
Czirle János tuzsárlaki gazdálagány
nyole társával, Szabó Mihály, Opre
Mihály, Czirié András, Csonka Flórián,
Borza Anna, Szabó Péter, Czirié And-
rásné és Rolnik Károly betörőbandát
alakítottak és Nagyvárad és környékén
forzdogáltak, bár Czirié Jánosnak erre
szüksége nem lehetett, miután kétszáz-
földas gazda. A Czirié-család az ok-
zolt károk egy részét meg is térítette.
Tegnap tárgyalta a földbirtokos betörő
és büntársai ügyét a nagyváradai tör-
vényszék és Czirié Jánost 2 nap és két-
hónapi lörtönnel sújtotta. Társai közül
Borza Anna és Opre Mihály 2-2 hó-
napi, Rolnik Károlyt 8 napi fogházzal
büntette. Az orgazdák büntetését a tör-
vényszék a vizsgálati fogsággal kitöl-
töttnek vette.

**Halálos baleset egy angolai fegyver-
gyárban.** Bernből jelenti: (NTI) Lon-
doni jelentés szerint a hadfelszerelési
minisztérium közölte, hogy kedden
baleset történt egy északnyugat-ang-
liai fegyvergyárban. Két ember bele-
halt sérüléseibe. (MTI)

A NEMZETI BANK MÉRLEGE. Bu-
dapestről jelenti a MTL: A Magyar
Nemzeti Bank főtanácsa mai ülésén jó-
váhagyta a bank mérlegét, valamint a
nyereség és veszteség számlát, amely
szerint 1941. évben a tiszta jövedelem
14 millió 14.699 pengő 81 fillér volt

Halálraítéltek Párizsban két kémot.
Párizsból jelenti: (NTI) Nagyparisz
parancsnoka közölte, hogy két francia
állampolgári ellenséges hatalmak ja-
vára folytatott tevékenység miatt na-
lábra ítélték. Az ítéletet végre is haj-
tották. (MTI)

**HIRTELEN MEGHALT MUNKAKE-
LYÉN EGY KOSÁRFONÓ.** Nagyvárad.
Saját tud. Hirtelen haláleset történt
szerdán a késő délutáni órákban a
Notre Dame de Sion épületében lévő
városi kosárfonó üzemben Gitye Gá-
bor kosárfonó munkás munkaközben oly
erős tüdővérzést kapott hogy mielőtt
kórházba szállíthaták volna, meghalt.
Az ügyben a rendőrség a nyomozást
bevezette, minthogy azonban büntény
nem forgott fenn, az ügyesség ma ki-
adta a temetési engedélyt.

NSE általános érdeklődés
mellett tartja szom-
baton 1/2 6 órai kezdettel
a **Muzeumkerti jégpályán**
idei első nagy **karnevált.**

**TÜZ VOLT A „FLORENC” MÉRLEG-
GYÁRBAN.** Nagyvárad. Saját tud. Ked-
den este 22 óra 27 perckor telefonon
értesítették a tűzoltóságot, hogy a Gil-
lányi-úton lévő Florenc mérleggyárban
tű ütött ki. A tűzoltóság Szolnok
Sándor parancsnok vezetésével percek
alatt teljes felkészültséggel a helyszín-
re sietett, ahol megállapították, hogy
a gyár első emeletén műhelytűz támadt
melyet valószínűleg a kályhából kipat-
tanó szikra okozott. A tűz szerencsére
nem terjedt át a szomszédos termekre s
így a tűzoltóság a meggyulladt berende-
zést egy félóra alatt teljesen elfoltta
és visszavonnult. A tűz keletkezésének
valamint a kár pontos megállapítására
a bevezetett vizsgálat fog fényt derít-
teni.

Arverési hirdmény. Nagyvárad thj.
város adóhivatalától. Alulírott városi
végrehajtó ezennel közhírré teszem,
hogy a m. kir. pénzügyigazgatóság ter-
hére a román jogszabályok szerint
fennálló forgalmi adó hátralék fejében
lefoglalt és a városi közraktárba szál-
lított ingóságokra az 1925. évi 600 P.
M. rendelet értelmében a 67. és 69. §-ai
alapján az árverést 1942. év január 31.
napján délelőtt 11 órára a városi rak-
tárba ezennel kitűzőm Arverési felté-
telek: 1. Az első árverésen az egyes in-
góságok csak az esetben kerülnek el-
adásra, ha az árverező a becsérték há-
romnegyed része erejéig tesznek vételi
ajánlatot. 2. A második árverésen
azonban az ingóság becsértékre való
tekintet nélkül a legnagyobb vételi
ajánlatot tevő birtokába megy át. 3. Az
árverés megtartása vagy megkísérlése
esetén a behajtási illeték 8 százaléka.
4. A vételárát azonnal és készpénzben
kell fizetni. Nagyvárad, 1942. január
22-én. Nagy József városi végrehajtó.

Korona Filmszínházban
LELKI KLINIKA
Jávor Pál, Turay Ida, Hidvéghy Vali, Vaszary Piri, stb.

**Haditörvényszék elé állították Kross
Muslonberg amerikai repülőzredest.**
Lisszabomból jelenti: (Stefani) Wa-
shingtoni jelentés szerint Kross Mus-
lonberg repülőzredest, haditörvény-
szék elé állították, mert tiltakozott az
ellen, hogy az Egyesült Államok a se-
gélynyújtási törvény értelmében repü-
lőgépeket szállítson a külföldi hatal-
maknak. (MTI)

**ÁTMENETILEG BETILTOTTÁK TÖ-
RÖKORSZÁGBAN A CUKORÁRU-
SÍTÁST.** Izanbulból jelenti (Stefani):
Elrendelték, hogy átmenetileg be kell
szüntetni a cukor árusítását és a készle-
tet be kell jelenteni. (MTI)

**Megkezdődött a hadi-európai ökölvívó
hajnokság küzdelme.** Boroszlóból je-
lentik: (MTI) A hadi-európai ökölvívó
hajnokságok során szerdán este a ma-
gyar Frigyes pontozással győzött a pe-
helysúlyban a svéd Hansson ellen —
Könnyű súlyban a finn Pitualinen
pontozással verte a magyar Vojnovi-
csot. Váltósúlyban a magyar Szent-
györgyi igen változatos üzdelem után
pontozásos győzelmet aratott a német
Eppeney felett. Félnehéz súlyban a né-
met Pepper csekély pontkülönbséggel
győzött a magyar Jászai ellen.

**KONKOLY-THÉGE MIKLÓS EM-
LÉKE A METEOROLÓGIAI TÁR-
SÁGBAN** Budapest. A MÖT je-
lenti: A Magyar Meteorológiai Társá-
ság kedden este *Cholnoky Jenő* el-
nöklésével ülést tartott, amelyen meg-
emlékeztek *Konkoly-Thege Miklós*
születésének száz éves fordulójáról.

**Romániában a mamaliga-napok be-
vezetésére készülnek.** Bukarestből je-
lentik: (MTI) A kötelező mamaliga-
napokat nem határozták meg Minden-
ki saját belátása szerint használhatja
fel heti 5 darab kenyérgyertyét. Később,
ha szükség lesz rá, bevezetik a köte-
lező mamaliganapokat is. Ezekben a
napokon akkor majd nem fognak ke-
nyeret sütni.

**KOMÁDIBAN MEGNYILT AZ ELSŐ
TANYAI INTERNÁTUS.** A Magyar Tu-
dósító jelenti: Az alföldi tanyavilág is-
koláztatási kérdésének megkönnyítése
érdekében feállították az első tanyai
internátust a debreceni tankerületi fő-
igazgatóság tankerületében Komádiban.
Ebben a tanyavilágban évenként 400
iskolakeztes gyermek van. A állam
évi 70.000 pengővel járul hozzá az in-
ternátus fenntartásához a község 8000
pengővel. A gyermekek szülei alig fi-
zetnek valamit. A leggazdagabbak ha-
vonta 18 pengőt, a szegények csak havi
3.50 pengőt. Hatvan gyermek alszik egy
szobában, amelyet két kályha fűt. Az
internátusban gyakorlati tárgyakra is
oktatják a gyermekeket. Gyékényfona-
ra, gupjumosásra stb. Az internátus
mellett egy holdas kertgazdaságot ren-
deztek be. Komádi után a második ta-
nyai internátus szintén a debreceni tan-
kerület körzetében, Karcag vidékén
épül meg.

Nagyvárad
thj. város új utcaelnevezéseivel
megjelent térkép ára:
fekete nyomással **1.60 P**
színes nyomással **2.—**

Arverési hirdmény. Nagyvárad thj.
város adóhivatalától. Alulírott városi
végrehajtó ezennel közhírré teszem,
hogy a m. kir. pénzügyigazgatóság ter-
hére a román jogszabályok szerint
fennálló forgalmi adó hátralék fejében
lefoglalt és a városi közraktárba szál-
lított ingóságokra az 1925. évi 600 P.
M. rendelet értelmében a 67. és 69. §-ai
alapján az árverést 1942. január hó 29.
napján délelőtt 11 órára a városi rak-
tárba ezennel kitűzőm. Arverési felté-
telek: 1. Az első árverésen az egyes in-
góságok csak az esetben kerülnek el-
adásra, ha az árverező a becsérték há-
romnegyed része erejéig tesznek vételi
ajánlatot. 2. A második árverésen
azonban az ingóság becsértékre való
tekintet nélkül a legnagyobb vételi
ajánlatot tevő birtokába megy át. 3. Az
árverés megtartása vagy megkísérlése
esetén a behajtási illeték 8 százaléka.
4. A vételárát azonnal és készpénzben
kell fizetni. Nagyvárad, 1942. január
23-án. Nagy József városi végrehajtó.

**ZATHURECZKY EDE hangversenye
január 23-án 8 órakor lesz a Reformá-
tus Kulturházban.**

Adományok. A két tehetetlen beteg
embernek, Balta Péternek és feleségé-
nek „egy asztaltársaság” 27 pengőt, Is-
ten nevében 2 pengőt, N. N. 2 pengőt
küldött. Rendelési helyére juttatjuk.

Elismerés a magyar lelkészeknek

A magyar papság kongrua-kérdésének
rendezését röviden jelentettük már. A
miniszterelnök és pénzügyminiszter jó-
váhagyásával a vallás- és közoktatási-
minisztérium január 15-iki hatállyal ki-
utalta az erdélyi magyar lelkészek
kongrua-segélyének második részletét.
Ugy érezzük, hogy a beszámoló kere-
tein túl is meg kell emlékeznünk en-
nek az intézkedésnek fontosságáról. Lel-
készeink kisebbségi életünkben végvári
harcosai voltak nemzetünknek a szó ne-
mes és igaz értelmében. Magyar köte-
lességük tudatában vállalták az üldöz-
tést, nyomort, az életnek minden ne-
hézségét, de törelettel lélekkel mentették
át a felszabadult hazába Erdély ma-
gyarságát. Lelkészeink sohasem kérték
külön elismerést munkásságukért. Ma-
gyar kötelességet teljesítettek és műkö-
désük eredményeire nem számítottak
külső elismerésre. Híven a magyar cé-
lokhoz megteremtették a felekezeti köz-
együttműködést. Megértették a magyar-
tömegekkel, hogy nemzeti kötelességük
kitartani. Illetékes vezetőink a magyar-
lelkészek összességének kijáró elismerés
érdekében kérték a kormánytól, hogy
lelkészeink államségélyét kedvezően ren-
dezze. Részletesen tájékoztatták a kor-
mányzatot magyar lelkészeink helyze-
téről és úgy az illetékes minisztérium-
ban, mint az országában behatóan rá-
mutattak arra, hogy magyar jövőnknek
letéteményese a jövőben is a lelkeszi
kar lesz, amely az elmúlt megpróbálta-
tások között behizonyította hűségét.
Örömmel és elégtétellel fogadjuk a kor-
mány rendkívüli intézkedését, amely ja-
nuár 15-ével a kongrua-segély második
részletéhez juttatta az erdélyi lelkesze-
ket.

Könyv és Kultura

Madarassy Gyula könyve

Madarassy Gyula "Ruházati-ipari szak-ismeretek" címen megjelent textil-technológiai tárgyú ipari szakkönyvének ismertetésekor — talán elsősorban azok figyelmét kellene felhívni, akik a gazdasági életünk átépítése folytán szükséges leváltások eszközésénél — nagyon is átlátású szándékkal — nos-untalan a magyar szakemberek hiányát kürtölik világáig. Azok asztalára is szeretnénk tenni egy-egy példányt — felvilágosítás céljából — akik még hisznek abban, hogy a multban kisajátított textil ipar és kereskedelmet hozzáfűző hiányában nem lehet magyarrá tenni Nagyon szeretnénk, mert ez a könyv élő és nyomatékos cáfolat a zsidó monopólium alól felszabadított textil-szakma erdélyi védelmező érdekeltek propagandájára. Hatalmas bizonyíték arra, hogy a lehetőségek megteremtésével a mi soraikból is előkerülnek lassacskán az igazi értékek — még a textil-ipar vonalán is...

A könyv széleskörű szakmai tartalmából nagyon előnyösen érzik ki a pedagógus szelleme is, amikor tantervszerű fokozatossággal teszi világossá — még a laikus előtt is — a textiltechnológia tudományát. Az anyag összeállítása tisztán tükrözi vissza a szerző egyéniségét: csupa nagyvonaluság, a tárgykörben való tökéletes elmélyülés és szakértelem árad felénk ebből a magamében egyedülálló szakmunkából. A magyar ipar igazi magyarrá tételéhez jelent ez egy hatalmas alapkövet, amikor az összes textiliparral kapcsolatos mesterségek — az egyszerű tanulóktól a mesterig — ilyen értékes magyar szellemi termékkel szélesíthetik szaktudásukat. És Nagyvárad büszke lehet rá hogy a textil-ipar visszahódítására éppen innen indul útjára az első ilyen szakkönyv s hogy az állami szakirányú ipariskolánk élén ilyen magas szakkultúrával rendelkező férfi áll mint Madarassy Gyula.

A könyv szövegét 60 darab pompás kiviteli ábra egészíti ki, amelyeknek eredeti rajzát Mikes Ödön ipariskolai tanár készítette el nagy hozzáértéssel.

Biztosra vehető, hogy a könyvnek nagy sikere lesz a ruházati ipar körében. (K.)

Őszinte mozikeitika

Trenk báró a Belvárosi moziban

Trenk báró alakja jólismert a közönség előtt. Már ifjúsági regényeinkben megjelenik a történelem ez érdekes és viharos életű figurája, hogy időnként fel-felbukkanjon később is. Jókai is írta róla regényét, ezt vették filmre nemrégiben Haas Alberssel, a kiváló német filmszínésszel, aki daltás megjelenésével, érdekes profiljával, kiválóan alkalmas Trenk báró alakjának megismertetésére. A film igen érdekes és némely helyen izgalmas is, hiszen adja vissza Trenk báró kalandosnak is mondható, hadiéletben kifejlődő életét. A filmet érdemes megnézni, jó és szép képek sorozata követi egymást benne.

Hirdessen a Magyar Lapokban

GAZDASAGI ÉLET

Ujabb hitelek nyútanak a keresztény kereskedőknek

Kolozsvárról jelentik: Az önálló keresztény kereskedelem hitelleltására mint ismeretes huszmillió pengős új hitelkeretet hozott létre a kormány három vezető pénzügytér bekapcsolása mellett. A hitelügyek elbírálását a Keresztény Kereskedelmi Hitelek bizottsága végzi, vitéz Gyulay Tibor dr. felsőházi tag, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara miniszteri biztosának elnöklétében, aki mint az Erdélyrészi Gazdasági Tanács tagja, természetesen nagy figyelemmel van az erdélyi és keletmagyarországi hazatért részek kereskedőtársadalmának indokolt tökeszükségletére is.

A bizottság a hitelgénylők számára részletes tájékoztatót adott ki a szükséges teendőkről, amelyet minden hitelgénylőnek tudnia kell. A megjelent tájékoztatókat az Erdélyrészi Gazdasági Tanács díjmentesen készséggel bocsátja az érdeklődő erdélyi magyar kereskedők rendelkezésére, ha ez ügyben kolozsvári címén akár közvetlenül, akár posta útján megkeresik. (Kolozsvár Kossuth Lajos-utca 58. sz. II. em.) mert súlyt helyez rá, hogy a huszmillió új kereskedelmi hitelkeretből az erdélyi keresztény kereskedelem a jelentőségének megfelelő módon kivegye részét

A méhetető-cukor szükségletének bejelentése

A katasztrófális időjárás miatt ez évben a méhek cukorral való etetésére szorulnak. Erdélyben a cukrot az Erdélyrészi Méhész Egyesület osztja ki. A cukorkiosztás zavartalan menetének biztosítása érdekében a m. kir. méhészeti felügyelőség az alábbi felhívást bocsátotta ki:

A földművelésügyi minisztérium 299.500/1942. sz. rendelete alapján a kerületi m. kir. méhészeti felügyelőségek a járási főszolgabírói hivatalok útján eljuttatták a méhészeti kérdőíveket a községi elöljáróságokhoz kitöltés végett. A kérdőív 14. pontja szerint minden méhésznek személyesen kell a községi elöljáróságon bejelentenie cukor-szükségletét. A bejelentés határideje 1942. évi február hó 1. Felkérjük a méhészeket, hogy saját jól felfogott érde-

kükben felszólítás bevétele nélkül is jelentsek be cukorigénylésüket a községi elöljáróságoknál s amennyiben jelentkezéskor azt a választ kapják, hogy a kérdőív a főszolgabírói hivataltól még nem érkezett le, sűrűssek azt, ha kell többször is, hogy az adatok a kellő időben beszolgáltatottak legyenek.

Ezen felhívást annál is inkább figyelmébe ajánlja az egyesület a méhészeknek, mert a minisztérium a bejelentések figyelembevételével fogja a méhek etetésére szánt cukrot az országban szétosztani a méhészegyesületek között. Amennyiben a méhészek nem jelentenek be a szükségletüket, ez esetben az erdélyi méhészek nem kapnak meg a szükséges ellátmányt, ami az erdélyi méhészetre könnyen katasztrófális lehet.

Az erdélyi földgáz hasznosítása felszabadítja az Alföld számára az erdélyi tüzfát

Kolozsvárról jelenti a MTL: Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács az új földgáz előfordulások gazdaságos kihasználása érdekében javaslatot dolgozott ki. A vezetékek lefektetése esetén Kolozs-

vár tüzfászükségletének amely mintegy 20—25.000 vagonra tehető, jelentős része felszabadul az Alföld számára. A javaslatot az iparügyi minisztérium elelterjesztették.

SZÍNHÁZ

Ungvárra megy a színtársulat

Nagyvárad. Saját tud. Amikor Putnik Bálint megkapta a nagyváradi Szigligeti Színház igazgatói engedélyét, vállaltnia kellett, hogy a váradi főállomás mellett társulatával Ungváron is játszik. Ungváron ugyan csak nemrég kezdte meg működését a magyar-ruszin színtársulat, amely azonban munkácson is bemutatja műsorát, így a nagyváradi Szigligeti Színház vendégzereplése elő semmi akadály sem gördülhetett.

A Szigligeti Színház társulatának

egy része szombaton, január 24-én kezd meg tíznapos vendégzereplését Ungváron. Erre a turnéra Ungvárra utaznak: Moory Lucy, Bartók Juci, Majtényi Gabi, Hegedűsné Grában Matild, Dolly Ferenc, Kozma Andor, Ross József, Berta András, Fehér János és Kassay, akik tíz nap alatt tizenkét előadást tartanak az ungvári színházban.

Február 3-án már haza jön Ungvárról a társulat.

Tosca az Operaház szereposztásában

Hétfőn, 26-án este kivételes zenei előnyben lesz része a közönségnek. — Színpad kerül az Operaház szereposztásában: Tosca, Puccini operája. Tosca: Rigó Magda, Scarpia: Losonczy György, Cavaradossi: Janay József

Egyik nevet sem kell külön bemutatnunk a váradi közönségnek. Mindhárom Operaházunk büszkesége, 48 tagú zenekar. A színpadi zenei részt Határy Kálmán, az Operaház kitűnő karnagya dirigálja, míg a zenekart

Szathmáry Endre. Rendező dr. Dalnoky Viktor. Felemelt helyérek.

Tizedik kérés. Feleki Sári, a Madách színház kitűnő fiatal nairája látssza péntektől a Tizedik kérésnek, Harsányi-Hunyadi-Bródy zenés vígjátékának női főszerepét. A Vígyszínház kitűnő újdonsága nagy érdeklődésre tarthat számot, mert az utóbbi évek legjobb zenés vígjátéka a Tizedik kérés. A Tizedik kérés pénteken, szombaton, vasárnap délután és este kerül színpadra mindegyik előadás hérlétszűnetben. Szervevények érvényesek.

Gyermekszínház. A nagyszerű hírű budapesti Gyermek Operaszínház hétfőn, kedden és szerdán délután 4 órai kezdettel látszik a színházban első helyárral. Színpad kerül: Ludas Matyi, Hamupipőke és a Mesebeli királyfi. Minden jó gyermeknek meg kell néznie ezt a kitűnő gyermek társulatot. Gyönyörű színes kiállítás, tánc, móka.

HETI MŰSOR:

Csütörtök este: Hazudj nekem. Pénteken este: Tizedik kérés. Szombaton este: Tizedik kérés. Vasárnap délután és este: Tizedik kérés. Hétfő este: Tosca.

APROHÍRDETÉSEK

Lakás

Kitegáztalan állapotban levő 10 szobás irodahelyiség Sztaroveszky-u. 1. sz. alatti február 1-re kiadó. Cím: Irgalmasrend.

adás-vele

Öltözködni jól és olcsón csak Molnar használt férfiruha üzletéből lehet. — Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árakat fizetek használt ruhákért. 810

12 személyes kihuzható diófa ebédlő asztal, négy szék, hentes és irosztal. Eladó. Szent János-utca 25. Bach. 918

ülök

Pénztárkezelésben jártas garanciaképes keresztény leány állást keres. Cím a kiadóban. 923

Kitűnő hazikoszt olcsón kapható, — Matyas étterem. Szilágyi Dezső-u. 5.

Akik bármilyen ingatlant eladni, venni, bérelni, bérbeadni akarnak keresek fel Popovics ingatlanforgalmi közvetítő irodát. Nagyvárad, Szent János-utca 6. Telefon: 15—67. 921

Tisztviselő abonoma ebéd, vacsora olcsón Matyas étteremben, Szilágyi D. utca 5. 835

Állást keres

Több éves gyakorlattal 40 éves katolikus özvegyasszony, házvezetőnő, vagy szakácsnő, alkalmazást keres, parochiára, intézetbe vagy magán családban, illetve egyórával február hó 16-án. Válasz. Ritók. Zsigmond-utca 1. II. em. 7. 927

Állást nyer

Fűtőt keres itteni iparvállalat azonnali beépítésre. Ajánlatok „Megbízható” jellegre a kiadóban leadandók. 925

Perfekt gyors- és garponót és egy jogász-író felveszek. Cím a kiadóban

KIADÓTULAJDONOS. SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád. Célvezető: Dr. Scheffler Ferenc. Szent László-nyomda R.T. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szt. László Dezső utca 5. szám.